

[Arne Larsen.]

siger vor saglige medvirken i et udvalg til opnåelse af det bedst mulige resultat.

Rimstad: Den højtærede handelsminister siger i sin fremsættelsestale, at han i stedet for nærværende forslag til en ny licitationslov principielt havde foretrukket at fremsætte et lovforslag, der hvilede på de synspunkter, som mindretallet i den kommission, der har behandlet licitationsproblemerne, har fremsat.

Vi er i mit parti i det store og hele enige med den højtærede handelsminister i denne betragtning. Vi har inden for de uafhængige en række principielle synspunkter, fastlagt og formet af forhenværende statsminister Knud Kristensen i hans principerklæring fra 1953, og heri hedder det under afsnit 7, at den størst mulige liberalisering og frihed i handel, omsætning og produktion skal tilstræbes både i indlandet og i forholdet til udlandet.

Ud fra mit kendskab til licitationsproblemet mener jeg, at man ikke kan komme den her nævnte målsætning nærmere end ved at acceptere licitationskommissionens mindretals forslag, måske med visse mindre ændringer.

Inden jeg begrundet denne mit partis stilling, vil jeg gerne nævne, at min personlige vurdering af problemet har baggrund i omkring 25 års arbejde i bygge- og anlægsbranchen, først ca. 10 år i entreprenørfaget og derefter 15 år i rådgivende virksomhed. Jeg har således mulighed for at bedømme problemet både set fra håndværkerside og fra bygherreside.

Det kan efter vor opfattelse ikke være rigtigt at indføre en række tvangsbestemmelser i entrepriseforholdet, som jo er et almindeligt køber-sælger forhold med sædvanligt ansvar for de to parter i et sædvanligt kontraktforhold. Når man i licitationskommissionen af 1945 — det var dér, vanskelighederne skabtes — for første gang gik med til en officiel udskydelse af bud, der forekom for billige, var det med 2 begrundelser. Den første var hensynet til nye og unge mestre, der var uerfarne og kunne regne galt, medens den anden bundede i det synspunkt, at det, man ikke kunne ramme i de enkelte tilfælde, fordi det foregik skjult, nemlig forhåndsaftalerne, måtte

man hellere generelt trække frem i lyset og give officielle regler for. Der har nok været en tredje begrundelse dengang for at gå denne vej, en begrundelse, der var af mere praktisk art og havde sin rod i de midlertidigt stækkede konkurrencemuligheder i den ekstraordinære periode umiddelbart efter krigen, hvor fremskaffelsen af byggegrunde, materialer og arbejdskraft voldsomt så store vanskeligheder. Men man burde ikke have bøjet sig for disse 3 begrundelser for at ændre samfundets principielle stilling til licitationerne, der dengang som tidligere fortsat burde have været helt fritaget for regulerende bestemmelser af den ene eller den anden art. De to nævnte begrundelser, fejlregning og hemmelige forhåndsaftaler, er efter vor mening ikke relevante begrundelser for at gribe ind i det køber-sælger forhold, som karakteriserer licitationsbegrebet. Hvis en mand er for uerfaren og for udygtig andre steder i det frie erhverv, er der ingen, der kommer løbende med en skjærmende paraply for at afbøde hans dumheder, så hvorfor skulle det pludselig være tilfældet her ved licitationer? Hvis en kreds af håndværkere vil narre en bygherre, kan de gøre det uanset alle forbud mod forhåndsaftaler, reguleringer, mestergrise, og hvilke smukke navne man nu vil give barnet.

De virkelige værn, som en bygherre har over for en velvoksen mestergris, er først gode rådgivere med erfaring i kalkulation og overslag og dernæst hel eller fuld frihed til at kassere licitationsresultatet. Denne frihed har en bygherre ikke i dag, hvor der gælder ganske bestemte regler for en genudbydning af arbejdet med tidsmæssig beskyttelse af de gamle licitationsbud — regler, som antagelig også vil fortsætte i den nye lov. Det vil efter vor opfattelse være forkert.

Så vil jeg gerne sige nogle ord om forholdet mellem de åbne og de bundne licitationer. Både bygherrer og tilbudsgivende må i det store og hele være interesseret i, at de bundne licitationer har fremgang på de åbnes bekostning. Undtagelser herfra er offentlige institutioner, hvor disse optræder som bygherrer, og hvor nødvendigheden af, at ingen bydende diskrimineres, heller ikke de unge og uerfarne, som skal bane sig vej, er forståelig. Men den samme nødvendighed svækkes betydeligt derigennem, at byg-